

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 2 marca 2021 r. na podstawie art.7 ust.1 pkt 1 i art.8 ust.1 – 7 ustawy z dnia 31 lipca 2019 r. o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji

Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że H. F. pobrał nienależnie świadczenie za okres od 1 października 2019 r. do 31 grudnia 2020 r. w łącznej wysokości 2 956,13 zł. Jednocześnie Zakład Ubezpieczeń Społecznych zobowiązał do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń za ww. okres wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie naliczanymi za okres od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu wypłaty świadczenia (tj. od dnia 1 lutego 2020 r.) do dnia zwrotu. Niniejsza decyzja została skierowana do syndyka masy upadłości.

/decyzja k.17 – 17 odwrót akt ZUS/

W dniu 1 kwietnia 2021 r. odwołanie od powyższej decyzji złożył T. M. - syndyk masy upadłości H. F. wnosząc o jej uchylenie. W ocenie skarżącego powyższa decyzja nie zawiera uzasadnienia faktycznego , a tym samym nie jest możliwym merytoryczne odniesienie się do jej treści.

/odwołanie k.3 – 4/

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie.

/odpowiedź na odwołanie k.11 - 12/

Na rozprawie w dniu 19 października 2021 r. strony podtrzymały dotychczasowe stanowiska w sprawie , a zainteresowany H. F. przyłączył się do stanowiska syndyka.

/stanowiska stron – protokół rozprawy z dnia 19 października 2021 r. , płyta CD k.29/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca T. M. jest syndykiem masy upadłości w stosunku do upadłego H. F..

/okoliczność bezsporna/

Zaskarżoną decyzją z dnia 2 marca 2021 r. na podstawie art.7 ust.1 pkt 1 i art.8 ust.1 – 7 ustawy z dnia 31 lipca 2019 r. o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że H. F. pobrał nienależnie świadczenie za okres od 1 października 2019 r. do 31 grudnia 2020 r. w łącznej wysokości 2 956,13 zł. Niniejsza decyzja została skierowana do syndyka masy upadłości.

/decyzja k.17 – 17 odwrót akt ZUS/

Powyższych ustaleń Sąd dokonał w oparciu o całokształt materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie, w tym na podstawie powołanych dokumentów znajdujących się w aktach ZUS oraz aktach sprawy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Decyzja podlegała uchyleniu jako wydana z rażącym naruszeniem prawa.

Zgodnie z art. 477¹⁴ § 2¹ k.p.c., jeżeli decyzja nakładająca na ubezpieczonego zobowiązanie, ustalająca wymiar tego zobowiązania lub obniżająca świadczenie, została wydana z rażącym naruszeniem przepisów o postępowaniu przed organem rentowym, sąd uchyla tę decyzję i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania organowi rentowemu.

Dzięki takiemu unormowaniu sąd może badać wady wynikające z naruszenia nie tylko prawa materialnego, lecz także procesowego. Jak wynika z uzasadnienia projektu z.k.p.c.2019, niezależnie od tego, czy wady te dotyczą formy, czy treści decyzji, ich wspólną cechą jest to, że naruszają przepisy o postępowaniu przed organem rentowym w takim stopniu, że ich konwalidacja jest niemożliwa. Naprawienie takich decyzji przez sąd polega w istocie na wydaniu ich na nowo, to zaś wymaga ponownego przeprowadzenia całego postępowania - tyle że przed sądem (zob. uzasadnienie projektu k.p.c.2019). W uzasadnieniu projektu z.k.p.c.2019 podano przykłady wad decyzji, które projektodawca określił jako rażące. Należą do nich, w zakresie treści: brak oznaczenia stron, niewskazanie sposobu obliczenia świadczenia lub składki; sposobu wydania: wydanie przez osobę nieuprawnioną; i postępowania je poprzedzającego: bez podstawy prawnej lub przedwcześnie - bez zachowania terminów lub przesłanek wydania (zob. uzasadnienie projektu z.k.p.c.2019) (por. J. May, Kodeks postępowania cywilnego. Koszty sądowe w sprawach cywilnych. Dochodzenie roszczeń w postępowaniu grupowym. Przepisy przejściowe. Komentarz do zmian, WKP 2020).

Zgodnie z art. 7 k.p.a., w toku postępowania organy administracji publicznej również z urzędu podejmują wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego.

Zgodnie z art. 9, organy administracji publicznej są obowiązane do należytego i wyczerpującego informowania stron o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania administracyjnego. Organy czuwają nad tym, aby strony i inne osoby uczestniczące w postępowaniu nie poniosły szkody z powodu niezajomości prawa, i w tym celu udzielają im niezbędnych wyjaśnień i wskazówek.

Jak stanowi art. 107 § 3 k.p.a., uzasadnienie faktyczne decyzji powinno w szczególności zawierać wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, zaś uzasadnienie prawne - wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji, z przytoczeniem przepisów prawa.

Brak wyjaśnienia wszystkich okoliczności w uzasadnieniu decyzji, stanowi o naruszeniu art. 107 § 3 k.p.a., a ponadto odpowiednie ujawnienie procesu decyzyjnego w sferze podstawy faktycznej rozstrzygnięcia stanowi jedną z gwarancji prawidłowej realizacji zasady swobodnej oceny dowodów z art. 80 k.p.a., rozumianej jako ocena tego materiału na podstawie całokształtu zgromadzonych dowodów, a także stanowi wyraz zrealizowania przez organ wynikającej z art. 11 k.p.a. zasady przekonywania (wyrok NSA z 28 kwietnia 2020 r., sygn. akt II OSK 1417/2019).

Przechodząc do meritum wskazać należy, że adresatem zaskarżonej decyzji z dnia 2 marca 2021 r. był T. M. - syndyk masy upadłości upadłego H. F. , a tym samym organ rentowy winien poinformować go o wszelkich okolicznościach faktycznych sprawy , a w konsekwencji umożliwić mu merytoryczne ustosunkowanie się do stanowiska organu rentowego ,celem podjęcia stosownych działań w tym zakresie. Samo zatem lakoniczne określenie w treści skarżonej decyzji wysokości nienależnie pobranych świadczeń przez H. F. , przy jednoczesnym braku przytoczenia stosownych faktów uzasadniających przyczynę powstania nienależnego świadczenia, stanowi naruszenie powyżej zacytowanych przepisów o postępowaniu przed organem rentowym. Późniejsze zaś tj. na etapie postępowania sądowego wskazanie przez organ rentowy określonych okoliczności faktycznych sprawy z całą pewnością nie mogło konwalidować treści zaskarżonej decyzji.

Powyższe świadczy o wydaniu zaskarżonej decyzji z rażącym naruszeniem przepisów o postępowaniu przed organem rentowym, w związku z czym podlegała ona uchyleniu w trybie art. 477¹⁴ § 2¹ k.p.c.

S.B.